

sem toraj kupiti 9 vrčev piva in si sposoditi mnogo steklenic; in sin je zapisal število polnih steklenic kot odgovor. Ne vem ali je pravo, ker smo pri nalivanju zlili nekaj piva. P. J. Prosim, računajte v bodoče z vodo, ker je pivo predrago.“

Kolera na Filipinskih otokih razsaja tako hudo, da zboli povprečno na dan 1000 oseb. Prebivalstvo iz mest beži v gore ter pušča mrtvece nepokopane in bolnike brez pomoči. —

Generali Burov, Dewet Botha in Delarej obiskujejo sedaj razna evropejska mesta. Izdali so tudi nekak oklic, v katerem prosijo podpore za premagane Bure. Angleži so jako vitežki, sprejeli so premagane nasprotnike prav častno, a denarja in podpore jim niso privolili! — Generali iščeje sedaj drugod pomoči. Pomenljive so besede, katere je govoril Dewet in katere se glase: „Angleži rečejo, da je v naši domačiji dovolj živeža in živine! To je laž, ker upostošeno in uničeno je popolnoma vse, naše žene in otroci trpe nepopisljivi glad!“

Umorjeno dekle. Pri Stefanau blizu Olomuca so zaprli pred par dnevi neko Kristino Riegel. Podolžena je, da je odpeljala mlado dekle po imenu Antonija Spacek iz tega kraja, in da tudi ve, kam je to dekle izginilo. Blizu znane božje poti Marija Cel na Gornjem Štajerskem so v začetku tega tedna našli to dekle mrtvo ležeče v gozdu in pokrito s mrečjem. Lastna mati, katera se je pripeljala mrtve deklice gledat, jo je spoznala kot hčerko. Kristino Riegel, katera je bila tetica tej deklici in je bila pred 8 meseci ž njo odisla, so orožniki takoj prijeli in pri sodnji je izpovedala, da je z dekletom večkrat občeval neki — duhovnik (!), a Riegel noče povedati imena. Znabiti se posreči sodnji pripraviti to ženo k popolnej izpovedbi!

Pripeti deček. V Kohlstatu blizu Ebenseja je imel delavec Reisenbihler svojega 4letnega pastorka v temni čumnati pripetega za omaro. K temu je porabil pesjo verižico (ketino), katero je otroku pripel za nogo in sicer tako močno, da je dečku noga bila popolnoma otekla. Deček je bil že več tednov pripet. Te dni so slišali ljudje, ki so šli mimo hiše tega delavca, kako je otrok milo jokal. Takoj so naznanili to bratu tega delavca in brat je s silo prodril v čumnato in otroka rešil neznanskih muk. Reisenbihlerja že ima v rokah sodnija.

28 oseb rastrupljenih. V Melrunu je uživalo nedavno 28 oseb pokvarjeno meso; vse so obbolele, 9 jih je že umrlo.

Gospodarske stvari.

O pridelovanju prav zgodnega zelja na prostem. Vsaka kuhinjska zelenjadna je tem bolj cenjena tem dražja, čim prej pride na trg, oziroma v kuhinjo. Zato se velika večina zelenjavnih rastlin v gosposkih

vrtil in v vrtilh blizu velikih mest prav zgodaj prideluje, oziroma sili v posebnih gorkih hišicah. Silijo rastline pa niso nikoli tako dobrega okusa, kakršne so na prostem pridelane, pa ravno zaradi njih zgodnosti se cenijo ter drago plačujejo, veliko dražje kakor pozneje na prostem pridelane, dasi so te veliko boljšega okusa. No, manj premožen človek si silijo zelenjadi pač ne more privoščiti, vsaj pogostokrat zato si pa želi na prostem pridelano kar najprej mogoče dobiti na mizo. Med zelenjadne rastline, ki se v gosposkih in v mestnih vrtilh redno vsako leto pridelujejo ali silijo v gorkih hišicah, spada odlobo tudi zgodnje zelje. Zgodnje zelje se pa mora neprimerno bolj zgodaj pridelovati kakor ga po navadnem načinu pridelujemo na prostem pridelujejo, če se prideluje po prezimljenih sadikah. Zpomočjo prezimljenih sadik prideluje se zgodnje zelje tako le. Koncem septembra ali v začetku oktobra se vsejese mese prav zgodnje vrste zelja, kakor izvrsnega zelja, zgodnjega podolgoglavnega dunajskega zelja ali zgodnjega erfurtskega itd. na obsenčnem lešice. Kakor hitro se rastlinice dobro prekrizajo, je, kakor hitro nastavijo h kličnim listom prva dva prava listka, se prav na gosto začasno presade na bolj pusto, vsekakor pa prav preksolnčno lešico. Presade se tako, da pride na vsakih 5 centimetrov četrrokotu ena rastlinica. Tako gosto začasno presajanje se v vrtnarstvu imenuje pikiranje rastlin. Kar dar pikirane rastline dosežejo velikost ravno pravih sadik, se jim mora zabraniti daljnje bujno razvijanje dalnja bujna rast. To se pa stori na ta način, da se ali vnovič prepikirajo, ali pa se puste, da trpe primerno sušo; kar se s tem doseže, da se jim ob suhem vremenu nič ne priliva, ob deževnem pa da se jim čim pokrijejo, tako da jih dež ne more namočiti. Po kratka, s takimi rastlinami se more tako postopoma da do zime dorastejo le toliko, da se more o njih reči, da so dovolj dorasle za presejanje. Čez zimo take sadike puste popolnoma na miru do pomladi. Prihodnjo pomlad se pa prezimljene sadike, kakor hitro zemlja in vreme to dovolita, presade na stalno mesto. Najboljše mesto za nje je prav preksolnčno pred burjo in severom zavarvana lega s prav dobro močno zagnojeno zemljo. Obdelovanje obstoji v tem, da se po enkrat ali dvakrat, okopljejo, da se jim potrebi priliva, po kakem dežju enkrat še celognojnico, in da se z njih obira mrčes, če se na njem prikaže. Tako pridelano zelje naredi po skušnji v vrtu nekdanje deželne vinarske in sadjarske šole na Slapu do binkošti že prav lepe trde glave, ki se lahko spravljajo v denar. Prav na isti način se da pravem podnebjju pridelovati tudi zgodnji ohrovt. Prvi pogoj je seveda prava zgodnja vrsta, kakor je na primer italijanski marcelin, ali ulmski, dunajski zgodnji ohrovt. Prav izborna se da na ta način pridelovati tudi zgodnja karfijola, ki ima še višjo ceno kakor zgodnje zelje ali zgodnji ohrovt. Koleraba se pa na ta način ne da zgodaj pridelovati, kajti njene sadike zime ne prestanejo.